Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	3 november 2022
Nummer	2022-12-
Datum commissievergadering	15 november 2022
Datum raadvergadering	29 november 2022

OPLEGGER

Registratienummer	
Onderwerp	Verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland.
Portefeuillehouder	M. Oderwald-Ruijsbroek
Uiterste behandeldatum (+reden)	25 oktober 2022
Eerdere besluitvorming	Collegebesluit 19 januari 2021 – Indienen verzoek aansluiten 22e tranche Crisis en Herstelwet.
Samenvatting voorstel	**Besluit** De gemeenteraad besluit om: De verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland vast te stellen **Argumenten** 1. *Uitstel zuiveringsplicht aangesloten glastuinbouwbedrijven.* 2. *Geen concurrentievervalsing voor glastuinbouwcollectieven door uitstel van de verplichte zuiveringsplicht.* 3. *Gelijk speelveld glastuinbouwbedrijven bij verschillende gemeenten.* 4. *Aansluiten bij het project afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg bespaart kosten glastuinbouw.* 5. *Gereinigd afvalwater op termijn teruggebracht in oppervlaktewater (circulaire economie en klimaatadaptatie).* **Kanttekeningen** 6. *Tot uiterlijk 1 januari 2024 ongezuiverd lozen afvalwater glastuinbouwbedrijven op riolering.*
Bijlagen	- 1.Verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland - 2.Brief aan ministerie BZK verzoek aansluiten 22e tranche Crisis en herstelwet. - 3.Brief aan ministerie BZK aanvullende informatie verzoek aansluiten 22e tranche Crisis en herstelwet - 4. Matrix behorend bij brief met aanvullende informatie - 5. Publicatie ministeriële regeling.
Advies commissie	

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord opmerking: A. de Vos griffier	A.P.J. van Hemmen voorzitter

Advies

Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad om:

- De verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland vast te stellen.

Inleiding

Vanaf 1 januari 2018 zijn glastuinbouwbedrijven verplicht om gewasbeschermingsmiddelen die bestaan uit organische verbindingen uit hun afvalwater te zuiveren. Dit is geregeld in artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit.
Het afvalwater wordt geloosd op de riolering en bestaat uit drainwater bij substraateelt, drainagewater bij grondgebonden teelt en filterspoelwater. Zuiveringsinstallaties moeten tenminste 95 % van de gewasbeschermingsmiddelen verwijderen uit het afvalwater dat geloosd wordt op de riolering. Het zuiveren van het afvalwater kan lokaal of centraal gedaan worden en is een verplichting van ieder individuele tuinder. Met de voorliggende verordening worden glastuinbouwbedrijven die aangesloten zijn bij het collectief Waterzuivering coöperatie Westland U.A. uitstel verleend van het zuiveren van het afvalwater. Het gaat daarbij om het zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen uit het afvalwater. Het uitstel duurt tot uiterlijk 1 januari 2024. Dan is de waterzuivering Nieuwe Waterweg aangepast om ook gewasbeschermingsmiddelen uit het afvalwater te verwijderen. Het Hoogheemraadschap geeft aan dat de inwerkingtreding van de aangepaste waterzuivering voor 1 januari 2024 haalbaar is. De gemeente Westland heeft inmiddels een gelijkluidende verordening vastgesteld. De gemeente Rotterdam zal dit binnenkort doen. Daarmee is een gelijk speel veldontstaan voor de tuinders bij de verschillende gemeenten.

Individueel/collectief zuiveren van afvalwater

Tuinders konden kiezen uit het individueel zuiveren of het collectief zuiveren van het afvalwater. Bij het individueel zuiveren van het afvalwater kan men een eigen zuiveringsinstallatie of mobiele zuiveringsinstallatie gebruiken. Indien tuinders samenwerkten en de zuivering collectief wilden regelen kon men een grotere zuivering gezamenlijk gebruiken.

In Midden-Delfland zijn door de tuinders verschillende keuzen daarin gemaakt.
Daarbij heeft men gekeken naar kosten voor individuele zuivering en de kosten van collectieve oplossingen voor het eigen bedrijf. Dat heeft geresulteerd in een deel van de glastuinbouwbedrijven die gekozen heeft voor individuele oplossingen en een deel koos voor een collectieve zuivering van het afvalwater.
Voor collectieve oplossingen is door het Rijk maatwerk mogelijk gemaakt voor tuinders die aangesloten zijn bij een collectief. Het maatwerk zorgde voor uitstel van het zuiveren van het afvalwater tot 1 januari 2021. De tijd kon gebruikt worden om de collectieve zuiveringsinstallatie te implementeren.
In Midden-Delfland werden twee collectieven opgericht. Uiteindelijk is er bij geen van deze collectieven een collectieve waterzuivering gebouwd. De reden daarvoor is dat er gelijktijdig een ontwikkeling gaande was waarbij de afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg aangepast kon worden voor collectieve zuivering. Dat zou zorgdragen voor een efficiëntere en robuuste zuivering tegen lagere kosten. De meeste tuinders uit de twee collectieven van Midden-Delfland hebben zich daarom aangesloten bij het collectief voor de zuivering Nieuwe-Waterweg. Het gaat om ca. 30 procent van de glastuinbouwbedrijven in Midden-Delfland. De overige glastuinbouwbedrijven zuiveren vooralsnog zelfstandig het afvalwater.

Afvalwaterzuivering Nieuwe-Waterweg

De Afvalwaterzuivering Nieuwe-Waterweg in Hoek van Holland zuivert stedelijk en bedrijfsafvalwater uit de regio tot de huidig geldende eisen. Het Hoogheemraadschap van Delfland en Glastuinbouw Nederland hebben een verkenning uitgevoerd met betrekking tot het collectief zuiveren van het afvalwater van de glastuinbouw op deze zuivering. Daaruit bleek dat een collectieve aanpak van de zuiveringsplicht vaak leidt tot lagere kosten en een meer robuuste zuivering. Daarnaast bleek dat het collectief zuiveren ook een kans biedt om stappen te zetten in het verminderen van de emissie van

nutriënten afkomstig van de glastuinbouwsector en het verwijderen van medicijnresten uit het afvalwater. Door het zuiveren van de gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten uit de glastuinbouw is het in een volgende fase mogelijk om het effluent te gebruiken om water van voldoende kwaliteit te leveren voor gebruik in de glastuinbouwsector. Grondwateronttrekkingen die op dit moment nog nodig zijn om goed gietwater voor bepaalde teelten te leveren kunnen dan teruggebracht worden.

Daarmee worden stappen gezet voor het circulair maken van de waterketen. Die ambitie past bij de sector zelf, maar ook bij de gemeente, provincie, het Rijk en de Europese Commissie.
Het zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen op de zuivering Nieuwe-Waterweg is een eerst stap in het sluiten van de waterketen.
Naar verwachting zal uiterlijk 1 januari 2024 de zuivering aan de Nieuwe Waterweg aangepast zijn voor het zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten afkomstig uit de glastuinbouw.

Samenwerking gemeente Westland met waterpartners
De gemeente Westland is met Hoogheemraadschap van Delfland en de provincie Zuid-Holland een overeenkomst tot de collectieve verwijdering van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen uit afvalwater aangegaan. In het Bestuurlijk convenant AWZI Nieuwe Waterweg zijn voorwaarden uitgewerkt. Daarnaast is de borgstellingsovereenkomst tussen de gemeente Westland, het Hoogheemraadschap van Delfland en de Waterzuiveringscoöperatie Westland U.A. vastgesteld. Daarmee is een solide financiële basis gelegd voor het collectief zuiveren van afvalwater van de glastuinbouwsector op de rioolwaterzuivering Nieuwe Waterweg.

Crisis en herstelwet 22e tranche
De glastuinbouwbedrijven die zijn aangesloten bij de collectieve waterzuivering AWZI Nieuwe Waterweg (Waterzuivering coöperatie Westland U.A.) zuiveren op dit moment nog niet zelfstandig hun afvalwater. Daarmee zijn zij in overtreding van artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit totdat het water gezuiverd kan worden op de zuivering Nieuwe waterweg.
Door het Rijk is de 22e tranche Crisis en Herstelwet vastgesteld. Daarmee krijgt een gemeente de bevoegdheid om bij verordening maatwerk op te stellen voor het verlenen van uitstel van de zuiveringsplicht van de glastuinbouw. Dit geldt dan voor de aangesloten glastuinbouwbedrijven bij de collectieve zuivering op de rioolzuivering Nieuwe-Waterweg. Het uitstel van de zuiveringsplicht geldt gedurende de bouwtijd en het inregelen van de installatie.
Op 22 januari 2021 hebben wij verzocht om per ministeriële regeling aan te sluiten bij artikel 7ak van de 22e tranche van de Crisis- en herstelwet. Op 24 december 2021 hebben wij aanvullende informatie verzonden aan het ministerie van BZK. Op 16 februari 2022 is het besluit gepubliceerd in de Staatscourant. U bent daardoor bevoegd deze verordening vast te tellen.

Gemeentelijke verordening
De gemeente is aangesloten bij de 22e tranche artikel 7ak van de Crisis en herstelwet. De gemeente heeft daardoor de bevoegdheid om een verordening op te stellen voor uitstel van de zuiveringsplicht van glastuinbouwbedrijven. Dit geldt dan alleen voor bedrijven die aangesloten zijn bij het collectief Nieuwe Waterweg. In de verordening "Verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland" worden voorwaarden gesteld waarmee uitstel van de zuivering van het afvalwater wordt verleend aan glastuinbouwbedrijven die aangesloten zijn bij de collectieve zuivering op de rioolzuivering Nieuwe-Waterweg.
De verordening treed met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2021 en geldt tot uiterlijk 1 januari 2024 of eerder als de aangepaste zuiveringsinstallatie bij de afvalwaterzuiveringsinstallatie Nieuwe Waterweg in werking treedt.

Beoogd effect
Het zuiveren van de gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten op de AWZI Nieuwe Waterweg is de eerste stap in het sluiten van de waterketen. In een volgende stap wordt het mogelijk om goed gietwater uit het effluent te produceren voor de glastuinbouwsector. Daarmee kunnen de grondwateronttrekkingen, die momenteel in bepaalde teelten nodig zijn teruggebracht worden.

Argumenten

1. *Uitstel zuiveringsplicht aangesloten glastuinbouwbedrijven*
   Met het vaststellen van de voorliggende verordening krijgen de bij het collectief Nieuwe Waterweg aangesloten tuinders uitstel van de zuiveringsplicht tot uiterlijk 1 januari 2024. Daarmee zijn zij niet meer in overtreding met artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit.

2. *Geen concurrentievervalsing voor glastuinbouwcollectieven door uitstel van de verplichte zuiveringsplicht.*
   Glastuinbouwcollectieven die aansluiten bij het project van de afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg betalen mee aan het project vanaf januari 2021. Ook nadat de zuivering bij het Afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg een feit is betalen de collectieven een bedrag voor het verwerken van hun afvalwater. Daardoor ontstaat geen concurrentievervalsing ten opzichte van glastuinbouwbedrijven die niet zijn aangesloten bij collectieven en individueel kosten maken om afvalwater te zuiveren.

3. *Gelijk speelveld glastuinbouwbedrijven bij verschillende gemeenten.*
   De gemeente Westland heeft een verordening tot uitstel van de zuiveringsplicht inmiddels vastgesteld. De gemeente Rotterdam doet dit binnenkort. Daarmee is een gelijk speelveld gecreëerd voor glastuinbouwbedrijven binnen de gemeenten die kunnen lozen op de Nieuwe Waterweg.

4. *Aansluiten bij het project afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg bespaart kosten glastuinbouw*
   Door aan te sluiten bij de collectieve zuivering van de Afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg besparen de aangesloten glastuinbouwbedrijven kosten voor het aanleggen en onderhoud van private leidingen en de aanschaf van een collectieve afvalwaterzuiveringsinstallatie.

5. *Gereinigd afvalwater op termijn teruggebracht in oppervlaktewater (circulaire economie en klimaatadaptatie)*
   Het afvalwater van de tuinders zal na zuivering in eerste instantie nog via de Nieuwe Waterweg geloosd worden op de Noordzee. Dit komt door andere componenten in het afvalwater zoals bijvoorbeeld medicijnresten. De afvalwaterstroom van de tuinders zal namelijk via de riolering waarin ook huishoudelijk afvalwater komt getransporteerd worden naar de zuiveringsinstallatie.
   Nadat de afvalwaterzuivering zodanig is ingericht dat ook dat soort componenten afdoende uit het afvalwater gezuiverd worden kan in een volgende fase het afvalwater op het oppervlaktewater geloosd worden en zo weer beschikbaar komen bij ondermeer de glastuinbouw.

Kanttekeningen

1. *Tot uiterlijk 1 januari 2024 ongezuiverd lozen afvalwater glastuinbouwbedrijven op riolering.*
   Het duurt tot uiterlijk 1 januari 2024 voordat de afvalwaterzuivering zodanig is ingericht dat het afvalwater van bij het collectief aangesloten glastuinbouwbedrijven daadwerkelijk gezuiverd wordt van bestrijdingsmiddelen en nutriënten. Totdat de zuiveringsinstallatie aan de Nieuwe Waterweg in werking is, wordt het afvalwater van de glastuinbouwbedrijven die aangesloten zijn bij dit collectief ongezuiverd in de riolering geloosd. Via de afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg wordt het dan vervolgens ongezuiverd van gewasbeschermingsmiddelen geloosd op de Nieuwe Water/Noordzee. De aangesloten glastuinbouwbedrijven betalen echter na ondertekening van het contract direct voor de zuivering van het afvalwater aan het Hoogheemraadschap. Het ligt niet in de rede om die bedrijven daarnaast ook nog kosten voor individuele zuivering te laten maken.

2. *Lange procestijd vaststellen verordening.*

Vanaf eind 2020 loopt het proces om collectief afvalwater uit de glastuinbouw te zuiveren bij de afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg. Gedurende dit proces bleken bij het ontwerp van de afvalwaterzuiveringen door het Hoogheemraadschap van Delfland eerder gedane aannames over het zuiveringsproces niet haalbaar. Daardoor moest het zuiveringsproces opnieuw ontworpen worden. Daarnaast bleek het aansluiten bij de 22e tranche van de Crisis en herstelwet een lange doorlooptijd te hebben. Door de onzekerheden over de technische haalbaarheid van de zuivering is ervoor gekozen de verordening niet eerder ter besluitvormig aan u voor te leggen. De technische haalbaarheid is sinds kort positief vastgesteld. Over de financiële haalbaarheid besluit de coöperatie begin november 2022.

Financiën

Het vaststellen van de verordening "Verordening op de collectieve verwijdering gewasbeschermingsmiddelen glastuinbouw Midden-Delfland" heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente.

Vervolgstappen

Na publicatie van de verordening treedt deze direct in werking.

Consequenties

Indien de verordening niet wordt vastgesteld blijven de glastuinbouwbedrijven in overtreding van artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit. In dat geval zal een handhavingstraject ingezet moeten worden.

Reactie college op commissiebehandeling